

Markedsmodel 3.0:

Baggrundsnotat om datafrisættelse hos netvirksomheder

Kontor/afdeling

LAN/Center for forsyning

Dato

07-05- 2021

J nr. 2021 - 8153

/FSS

1. Problem

Netvirksomhederne er i besiddelse af en lang række data om forbrugernes elforbrug, egenproduktion, tilstedeværelsen af ladestandere og varmepumper og deres egenskaber etc. Markedsaktørerne – herunder elhandelsselskaberne - har i dag ikke adgang til disse data, hvilket begrænser deres mulighed for at bidrage til den grønne omstilling. Markedsaktørerne efterspørger derfor adgang til denne type af data.

Datafrisættelsen vil i første omgang understøtte markedsaktørernes evne til at forudsige forbruget, hvilket betyder, at de kan handle elektricitet mere præcist i elmarkedet. Det betyder, at aktørerne undgår fordyrende omkostninger ved fejlprognoser, hvormed de kan tilbyde forbrugerne mere konkurrencedygtige el-priser.

Datafrisættelsen understøtter også udvikling af fleksibilitetsprodukter, der er en forudsætning for at aktivere det fleksible forbrug, hvilket har betydning for udnyttelsen af kapaciteten i elnettet. Det har på den lidt længere bane betydning for, om netvirksomhederne kan holde omkostningerne nede ved at reducere behovet for netudvidelser og dermed undgå tariffstigninger.

2. Baggrund

Seks større netvirksomheder, der dækker ca. 80 pct. af elforbrugerne, svarende til ca. 2,6 mio. kunder, har på eget initiativ i regi af Dansk Energi igangsat et projekt, hvor de har til hensigt at frisætte deres data på en fælles platform, hvor data i anonymiseret form gøres offentligt tilgængelig for alle. De øvrige netvirksomheder, der dækker de resterende ca. 20 pct. af forbrugerne, har ifølge Dansk Energi vurderet, at det selskabsøkonomisk ikke kan svare sig at deltage i datafrisættelses-

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

projektet. Dette skyldes, at de umiddelbare gevinster i første omgang tilfalder andre aktører end netvirksomhederne.

Den omtalte data omfatter elforbrug og –produktionsdata ned på kvarters eller timevisning, tilstedeværelsen af ladestandere og varmepumper og lignende, der forbedrer forståelsen af de observerede forbrugsprofiler for hver husstand dog i anonymiseret form og i overensstemmelse med GDPR-lovgivningen.

Samtidig skal der tages hensyn til sikkerheden af løsningen, herunder IT-sikkerhed, så de frisatte data ikke misbruges. Der skal i den forbindelse tages hensyn til sikring af, at de udstillede data så vidt muligt ikke kan misbruges i forhold til at forårsage afbrydelser. Det gælder hos konkrete forbrugere, hvor anonymisering kan være en løsning. Det gælder dog også forsyningen til større kritiske forbrugere/institutioner, samt nettets tilstand, hvor f.eks. realtidsdata om belastning kan udgøre en sårbarhed. For at dette overholdes, vil der blive stillet krav om en tæt involvering af myndigheder og Energinet. I den sammenhæng skal der også tages hensyn til dobbeltudstilling af data.

3. Løsning

Det foreslås i regi af Markedsmodel 3.0 at pålægge alle netvirksomheder at gøre deres data tilgængelige for offentligheden, da det vurderes at have samfundsøkonomisk positive konsekvenser. Formålet med at pålægge netvirksomhederne ansvaret for at gøre deres data tilgængeligt er at sikre, at netvirksomhederne understøtter udviklingen af fleksibilitetsmarkedet. Netvirksomhedernes frisættelse af data udelukker ikke, at det kan ske i et udstillingssamarbejde med myndigheder og/eller Energinet.

Det foreslås endvidere, at netvirksomhederne udstiller deres data på den platform, der er under udvikling af branchen, da det vil sikre en hurtig implementering. Initiativet vil betyde, at netvirksomhederne vil få mulighed for at opkræve omkostningerne til datafrisættelse over nettariffen. Tariffen forventes at stige med ca. 0,000113 kr./kWh, hvilket vil forøge omkostningerne for en gennemsnitlig husstand med ca. 0,45 kr./år, og for en stor erhvervskunde vil det svare til 113 kr. ekstra pr. år.

På længere sigt kan det vise sig fordelagtigt, at data udstilles via f.eks. Bygningshubben, der er under udvikling som en udstillingsplatform for forsyningsdata på tværs af sektorer forankret i Energistyrelsen. Derfor er der et særligt behov for dialog mellem branchen og myndigheder om, hvordan data udstilles.

4. Konklusion

Med udviklingen af Markedsmodel 3.0 og øget behov for fleksibilitet er det vurderingen, at datafrisættelse bidrager til at understøtte markedsaktørernes evne til at lave prognoser for belastningen af nettet. Dertil kan datafrisættelse understøtte udviklingen af nye produkter såsom fleksibilitetsydelse. Datafrisættelse forventes derfor at muliggøre udviklingen af værktøjer, som kan aktivere løsninger på lokale flaskehalsproblemer.

Datafrisættelse kan også have nogle samfundsøkonomiske gevinster, hvis det medfører lavere omkostninger for transporten af el og dermed lavere priser for forbrugerne.